

Inspreken Circus Santelli 21-10-2020

Onderstaande tekst is ingesproken tijdens de opiniërende vergadering over de cultuurnota op 21 oktober 2020. Onderin zijn daar de antwoorden op (mogelijke) vragen aan toegevoegd.

De vraag

Ik begin met een vraag die ik aan het einde ga stellen. Ik ga u straks vragen om het advies van de Kunstraad over Santelli te volgen.

Wat was dat advies eigenlijk? Ik citeer: **“Kunstraad adviseert de gemeente de inzet van deze gepassioneerde en ervaren organisatie evenals voorgaande jaren te ondersteunen jk/vanuit andere gemeentelijke middelen.”**

Santelli in Euro's en procenten

Eerst iet rechtzetten: Kunstraad lijkt in haar advies te denken dat vrij eigen vermogen hebben. Helaas zit dat vermogen in stenen en een dak boven ons hoofd. Daar kunnen we geen salarissen van betalen.

Met een jaaronzet van 160.000 euro en 20.000 euro structurele gemeentelijke subsidie, waarvoor dank, weten snelle rekenaars dat we 87,5% zelf verdienen.

Onder jeugdgezelschappen in Nederland is het gemiddelde inverdienvermogen 30% en in alle andere cultuursectoren zijn de eigen inkomsten rond de 40%. Dat weten we uit onderzoek van OCW¹.

Al met al doen we het financieel dus erg goed. De subsidie houdt de prijzen laag; en dat is ook goed voor een club in het hart van de Oosterparkwijk. Overigens komen onze leden, toeschouwers en scholieren bij projecten niet louter uit deze week. In de praktijk komen onze 'klanten' uit elke hoek van de stad. Evengoed misstaan we niet in de wijk.

Wat doen we jaarlijks voor dat geld?

- 1600 trainingen, dat staat voor 2500 contacturen, in wekelijkse lessen aan 250 kinderen, jongeren, (jong)volwassenen.
- 40 voorstellingen in theaters, op scholen en in de buitenlucht. We bereiken daarmee 20.000 toeschouwers.
- 200 circusactiviteiten voor scholieren. Dat gaat over 3500 deelnemers.
- **We werken daarvoor samen met professionele circusartiesten**
In ruil voor gebruik van ons eigen gebouw verzorgen zo'n tien professionele circusartiesten circuslessen. Dat zorgt voor kwaliteit en een enorme circus-vibe. Dat werkt echt fantastisch.

Evaluerend zei de Kunstraad daarover in het verleden: **“Santelli is uniek in Groningen en doet veel voor weinig.”**

Doen we onze dingen goed?

- De lessen zitten vol,
- volwassenen die als begeleider van hun kind het theater binnenlopen, komen er als toeschouwer weer uit.

---

¹ Deze cijfers zijn afkomstig uit het rapport: “Kunst in cijfers” van het ministerie van OCW.

- Wat betreft de workshops: circus leent zich als fysiek actieve, non-competitieve en op samenwerken gerichte creatieve bezigheid, uitstekend voor allerlei verbindende schoolactiviteiten.
- Eerdergenoemde circus-vibe werkt door: onze jonge leden kijken op naar de professionele artiesten. Inmiddels zijn 12 oud-leden als student aangenomen bij een Nederlandse of internationale HBO-circusschool. Dat onze leerlingen op dat niveau aansluiting vinden zien we als bewijs van kwaliteit.

Hoe organiseren we dat?

Met vier vaste medewerkers, tien kleine deeltijders, 45 vrijwilligers en een onbezoldigd bestuur.

Wie zijn die vaste medewerkers?

Heidi, opgeleid als circusdocent in Brussel doet de trainingscoördinatie, ze is voorstellingsleider, doet bureauwerk en geeft trainingen.

Tonny is sportdocent en artiest. Als hij niet optreedt of lesgeeft regelt hij de facilitaire zaken.

Olivera, is intern opgeleid in lesgeven, doet de urenadministratie, coördineert de Jonge Talenten en regelt de schoonmaak.

Irene als pr-stagiair begonnen, doet de mail, de contracten, de financiële administratie en gaat als coördinator mee met externe workshops.

Deze vier zijn multi-inzetbaar en vormen het hart van de organisatie. Ze hebben geen baas, geen dure directeur. Ze werken als team keihard om alles rond te krijgen en de deeltijders en 45 vrijwilligers goed in te zetten. In managementtermen zijn we een "Lean" organisatie.

Daar kunnen we niet op kosten besparen.

Ik sluit af met het eerder gehoorde citaat.

"Kunstraad adviseert de gemeente de inzet van deze gepassioneerde en ervaren organisatie evenals voorgaande jaren te ondersteunen vanuit andere gemeentelijke middelen."

U weet het al: mijn vraag aan de gemeenteraad is ... het advies van de Kunstraad te volgen en daarmee Santelli te helpen op deze manier voort te gaan.

Volgend jaar bestaan we dan 60 jaar.

Houdt daarbij in gedachten: **we doen veel dingen goed voor relatief weinig geld.**

Twee vragen.

Onderstaand beantwoord ik nog twee vragen waarvan ik me voor kan stellen dat die gesteld worden.

Ik hoop dat de beantwoording daarvan waardevol is voor het zoeken naar een oplossing voor het stopzetten van de subsidie zoals het College dat nu voornemens is. Eendachtig het oordeel van de Kunstraad: Santelli is uniek in Groningen en doet veel voor weinig en het eerder geciteerde advies van de Kunstraad hoop ik van harte dat er een goede oplossing gevonden kan worden.

Antwoorden op twee vragen

1) Wat zijn de gevolgen van het intrekken van de huidige €20.000 subsidie?

- We calculeren elk jaar op een licht positief resultaat; zodat we niet interen op ons vermogen. Dat vermogen is een bescheiden financiële reserve bedoeld voor calamiteiten. Zonder structurele subsidie zijn we binnen een jaar door dat vermogen heen. Een kapotte verwarmingsketel, pech met de vrachtwagen of een lekkend dak doen ons dan de das om.
- Meer verdienen door het volume te vergroten is een optie. De beschikbare ruimte zit echter vol. Op courante tijden voor scholieren is geen uurtje meer beschikbaar voor extra lessen. Jaarlijkse meer dan 40 voorstellingen spelen is met kinderen en jongeren onder de 18 niet reëel. Meer workshops geven is misschien niet kansloos, maar die markt is de afgelopen vijf jaar behoorlijk stabiel en vergt meer uren organisatie van de nu al drukke medewerkers.
- De ledenprijzen verhogen kan, maar dat zou betekenen dat we de contributies ineens met 30% moeten verhogen. Dan prijzen we onszelf uit de markt.
- Meer incidentele subsidies aanvragen kan. Helaas financieren die hoofdzakelijk tijdelijke projecten. Dat helpt ons niet voor de structurele financiering van vaste activiteiten.

2) Kunstraad zegt toch in haar advies dat Santelli meer een sociale-maatschappelijke dan een culturele betekenis heeft. Waarom vragen jullie daar niets aan?

We snappen de achtergrond van die vraag. De druk op de cultuurbegroting is enorm. Als de vraag naar financiering elders (welzijn) ondergebracht kan worden is het 'probleem' eerst even weg.

Definieer je circus als sport, welzijn of Kunst/cultuur? Het is het maar net welke bril je opzet. Kijkend in een oefenruimte zal elke pianist, danser, circusartiest en zelfs zanger zeggen dat de vaardigheid: vingervlugheid, balans, coördinatie in je lijf of bij zangers "of op je stem" moet komen. Dat is fysiek ... toch heet het geen sport. Kijkend in de trainingszaal kan circus lijken op turnen. De uiteindelijke betekenis krijgt pas vorm bij de uitvoering. Daar lijkt circus meer op dans. Op een podium in het theater krijg je geen cijfers.

Uiteraard kan circus ingezet worden voor welzijn. Zoals elke vorm van cultuur dan wel bewegen ingezet kan worden voor welzijn. Dat staat echter los van de hoofddoelstelling: met deelnemers na auditie op kenmerken als vaardigheid, podiumpresentatie en bijdrage aan het geheel, mooie en unieke voorstellingen maken.

De vraag om elders subsidie aan te vragen is een logische, maar ook een ontwijkende vraag. Graag wil Santelli wegblijven uit de discussie of het welzijn, Kunst/cultuur of sport is; die weg is even oud als heilloos en helaas circulair; na drie keer vragen en doorverwijzen ben je weer bij de eerste terug.

De vraag in onze ogen zou moeten voorliggen is of de bovenbeschreven activiteiten van Santelli op het snijvlak van Kunst/cultuur, welzijn en sport in al haar aspecten een plaats heeft in en waardevol is voor de maatschappij. Een bevestigend antwoord daarop legitimeert enige ondersteuning.

De Kunstraad zegt in ieder geval volmondig ja, getuige het gegeven advies: **"Kunstraad adviseert de gemeente de inzet van deze gepassioneerde en ervaren organisatie evenals voorgaande jaren te ondersteunen vanuit andere gemeentelijke middelen."**

Als de Raad die mening ook is toegedaan kan zij de wethouders in gezamenlijkheid zo ver krijgen dat die op zoek gaan naar financiering. Dat helpt ons enorm.